

Adlib: een nieuwe catalogus voor Amsab-IGG

Donald Weber, Amsab-IGG

Een lange aanloop

Eind vorig jaar heeft Amsab-IGG de langverwachte overstap gewaagd naar het collectiebeschrijvingssysteem van Adlib Information Systems. Amsab-IGG heeft drie deelcollecties: archiefmateriaal, bibliotheekmateriaal en een grote hoeveelheid audiovisueel en iconografisch materiaal ('beeld en geluid'). Alles moest kunnen beschreven worden in het nieuwe systeem en bovendien moest er ook een OPAC, een zoekstelsel op het internet aan gekoppeld zijn, die dan ook nog eens integreerbaar moest zijn in onze grafisch nogal zwaar uitgewerkte website. Voorwaar geen lichte opgave.

In feite was het al de derde poging van Amsab-IGG om een geschikt beschrijvingssysteem te vinden. Reeds begin jaren 1990 werd voor het eerst een computersysteem in gebruik genomen. Dat was het toenmalige VUBIS, in feite een bibliotheekstelsel, dat de archief- en museumcollectie in de kou liet staan. Daarom werd eind jaren 1990 naar een ander systeem overgeschakeld. Het werd Pallas, een pakket dat ontwikkeld wordt door onze collega's van het Studiecetrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA). Ditmaal was ons archiefdepartement best wel tevreden, maar de andere deelcollecties kwamen er minder goed uit. En dus hebben we nog maar eens onze catalogus geconverteerd ... derde keer, goede keer?

Eigenlijk staat ons één grote wens voor ogen: een bezoeker die bij ons gegevens komt opzoeken, moet in één keer alles kunnen krijgen. Integrale ontsluiting van de gehele collectie, over alle deelcollecties heen. Als iemand pakweg 'emile vandervelde' intikt als zoekterm, dan moeten bij wijze van spreken met één druk op de knop zowel

archieven, publicaties, foto's, affiches etc. op het scherm verschijnen. Met Adlib, het moet gezegd, komen we aardig in de buurt daarvan.

IJverige vingertjes ... zij tikken maar door

Het Adlib-pakket dat door Amsab-ISG in gebruik werd genomen bevat de drie grote 'modules': de museummodule, de bibliotheekmodule en de nog jonge archiefmodule. Onze afdeling Beeld & Geluid was in feite al enkele jaren geleden met Adlib begonnen. Momenteel bevat de databank meer dan 20.000 beschrijvingen van foto's, affiches, postkaarten, maar ook bouwplannen, stickers, speldjes, houtsneden ... en bijna evenveel digitale afbeeldingen. Er zijn daarnaast meer dan 60.000 beschrijvingen van boeken, tijdschriften, congresverslagen, brochures etc. Bovendien, en daar zijn we erg trots op, worden een groot aantal verzamelbanden en tijdschriften geëxperpeerd, zodat wij een bibliografisch erg nuttige lijst van meer dan 10.000 artikelen kunnen aanbieden.

De meeste aandacht gaat naar de beschrijving van de archiefcollectie, waar we in feite nog onze eerste aarzelende stappen aan het zetten zijn - hoewel er intussen meer dan 20.000 records van bijna 400 archieven raadpleegbaar zijn. De stap van de 'papieren' inventaris naar de digitale internationale beschrijvingsstandaard ISAD is een beetje een 'cultuurschok' voor onze archiefmedewerkers. En ook de archiefmodule van Adlib is nog erg jong, naar verluidt zijn wij de eersten die de geïntegreerde Nederlandstalige versie gebruiken. We willen dan ook graag een 'pilotpartner' zijn bij Adlib, om de module nog meer scherp te stellen. Maar het blijft nog even zoeken en tasten ...

Naar buiten! Naar buiten!

Maar het pièce de résistance van het hele systeem is toch wel de Adlib Internet Server, de zoekschermen die op het internet raadpleegbaar zijn. Dat is uiteindelijk ons gezicht naar de buitenwereld en een erfgoedinstelling als Amsab-ISG is bijzonder gericht naar publieke dienstverlening. De OPAC is dus zeer belangrijk voor ons, en het moet gezegd, de mensen van Adlib hebben erg hun best gedaan om een geïntegreerde zoekmachine voor ons te bouwen. Ze hebben zelfs de kleuren van onze website spontaan mee ingebouwd!

De OPAC van Adlib is nog volop in ontwikkeling. Weliswaar brengen zulke werkzaamheden heel wat storingen en bugjes mee, maar we hebben er vertrouwen in dat het 'met tijd en boterhammen' wel in orde komt. Momenteel zijn op de website van Amsab-ISG reeds de steekkaarten van de bibliotheekcollectie en van de archiefcollectie te bekijken. De steekkaarten van de museumcollectie volgen, als alles goed gaat, in de loop van 2005.

Sinds we anderhalf jaar geleden met een uitgebreide website naar buiten zijn gekomen, mochten we meer dan 30.000 bezoekers verwelkomen, die samen bijna 150.000 webpagina's bekeken. Dat is aardig, maar het kan nog flink wat beter. Het grootste deel van onze bezoekers komt naar onze website om onze on-linecatalogus te raadplegen. We hebben dan ook nog een hele weg af te leggen met Adlib.